

Lukas 23, 26-46 - preek - Goede Vrijdag - 25-3-'16

Anders...

ANDERS...

GOEDE VRIJDAG

NGK ERMELO

19.30 UUR

Op weg naar het dieptepunt?

Het was nog donker toen ze Hem grepen.

Zwaar bewapend waren ze, alsof ze iets van Hem te vrezen hadden.

Wie had hun dát wijsgemaakt? Zo was Hij toch niet?

Eén van hen was misschien wel door Hem genezen, ooit.

Mochten ze het vergeten zijn, dan laat Jezus het ze nu nog één keer zien, als hij het afgeslagen oor van die slaaf geneest.

'Ik kom om te redden, van mij is alleen maar goed te verwachten.'

Maar 't was ook duister in hun hart, het drong niet meer tot hen door.

Geboeid sleepten ze Hem naar het huis van de Hogepriester.

Het was toen de haan kraaide, dat Petrus,

ja Pétrus, de trouwste van zijn leerlingen,

het was toen de haan kraaide, dat zelfs Pétrus Hem verraden had.

Het was nog net geen licht toen ze Hem blinddoekten en sloegen.

Brullend van de lach: 'hé, vertel eens wie je slaat, profheet!'

Het was net licht toen ze Hem ter dood veroordeelden.
 Alleen maar omdat Hij is wie Hij is: de Messias.
 En ze Hem niet zover kunnen krijgen dat Hij dit ontkent.
 Zij verdragen geen Messias die niet voor hen buigt.

Het was toen de morgen nog maar net op gang was dat ze Hem naar het Romeinse gezag brachten om het doodvonnis te laten bekrachtigen.
 Bang voor onrust schuiven die Jezus als een hete aardappel aan elkaar door.
 Pilatus naar Herodes en als die verveeld raakt, schuift Herodes hem weer terug naar Pilatus.
 Zelfs Pilatus kan Jezus niet bevrijden,
 terwijl hij dat eigenlijk wel wil.

De duisternis heeft de macht en overheerst alles en iedereen.
 De Jeruzalemmers die hem een week geleden nog enthousiast stonden toe te juichen,
 stemmen hem nu massaal naar het kruis: 'Kruisigen, kruisigen, kruisigen...',
 scanderen ze over het plein.

Het is aan het einde van de morgen dat ze een loodzware kruisbalk op Jezus' kapotgeslagen schouders laden en hem de stad uit laten lopen.
 Lopen? Nou ja, wankelen.
 Want Hij kan dat maar nauwelijks verdragen,
 En als hij dreigt te vallen,
 slepen ze er een voorbijganger bij en laten die de balk dragen.

Het was toen ze aankwamen op het executieterrein, dat romeinse legionairs hem snel en geroutineerd aan het kruis vastspijkerden.
 Niets bijzonders dat hadden ze zo vaak gedaan.
 En Jezus? Jezus lijkt er niets tegen te kunnen doen.
 Machteloos vastgespijkerd zetten ze Hem met het kruis rechtop.
 Hij moet wel mee, Hij zit er aan vast.
 Als koning van de criminelen midden tussen twee handlangers.
 Ja, de Romeinen weten wel hoe ze iemand tot op het bot kunnen vernederen.
 Als finishing touch hangen ze hem zijn titel boven het hoofd.
 'Jezus van Nazareth, koning van de Joden.'
 Het is al tegen twaalven als, de spot als een tsunami over hem heen spoelt.
 "Mooie machteloze Messias ben je."
 'Red dan eens iemand.'
 "Há, hij kan zichzelf niet eens redden..'

Het was tegen twaalven dat het echt donker werd. ...
 de zon is een zwarte schijf.
 de vogels zwijgen
 en de mensen ook.
 ...

Het was om drie uur 's middags dat alles verloren is.
 Een laatste schreeuw en het is voorbij.

Die mooie belofte van dertig jaar geleden,
die nog maar drie jaar terug zo hoopvol zichtbaar werd, komt die middag roemloos aan zijn
einde.

Op een kruis even buiten Jeruzalem.

Een van de vele.

Alles is verloren. ...

Het keerpunt

‘Dit was een eerlijk mens, zeker waar!’

Het is de romeinse centurion die de stilte verbreekt.

Waarom net die onderofficier dat zegt?

Is het de verduisterde zon?

De mensen mogen dan spotten, de natuur zwijgt..., respectvol.

Totdat de mensen ook stil worden.

Of is het de manier waarop Jezus sterft?

Niet fluisterend, bijna verstikt, als slachtoffer

maar hardop en duidelijk

als een bewust gekozen sterven,

na een voltooid leven:

‘Vader in uw handen leg ik mijn geest.’

De ervaren legionair ziet het verschil met alle andere kruisigingen.

En hij heeft gelijk.

Niet snel daarna komen er geruchten uit de stad.

Het grote voorhangsel -het gordijn tussen heilige en allerheiligste- in de tempel,

zeker 20 meter hoog en wel 10 cm dik, is finaal doormidden gescheurd

van boven naar beneden

Het is zo sterk dat iedereen wist dat zelfs een stel paarden het niet doormidden konden
krijgen.

Er is in de tempel duidelijk iets uitzonderlijk gebeurd.

Ja dit lijden is echt lijden, dit sterven is echt sterven,

maar het ‘slachtoffer’ ervan is niet machteloos.

Als we het spoor terug volgen zien we dat ook.

Regeren vanaf het kruis

Niet alleen stopt de Heer Jezus zelf met zijn leven als het genoeg is.

Het was nog vóór de middag dat Hij al laten zien dat Hij wel degelijk Koning van hemel en
aarde is: de Messias. Maar een heel anders soort koning dan de bestuurders die wij kennen.

Een koning die doet wat echt moet, zelfs als kost hem dat alles.

Eén van de andere gekruisigden erkent Hem ook als koning, gaat bij hem op audiëntie en
doet hem een verzoek.

Hij vraagt gratie.

“Jezus denk aan mij, wanneer u in uw Koninkrijk komt.” (42)

Vanaf zijn troon, het kruis,

reageert de koning positief op het verzoek.

De man krijgt gratie en daarbij de plechtige garantie: “vandaag nog zul je met mij in het paradijs zijn. (43)

Wie kan dit anders zeggen dan de koning, de Messias!

Terwijl iedereen hem bespot dat Hij niemand kan redden (30.37), redt de Heer Jezus hier iemand die graag gered wil worden.

Het was nog voor de middag dat Jezus laat zien dat Hij
-juist aan dit kruis-
koning in actie is.

Het was midden op die morgen dat Hij ook al had laten zien dat Hij priester is.

Vlak nadat ze Hem aan het kruis slaan zegt Jezus immers:

“Vader, vergeef het hun, zij weten niet wat ze doen” (34)

Toen de Jood Rabbi Jonatan Sacks, de Hoofdrabbi van het Britse Gemenebest in 2008, op een grote anglicaanse conferentie werd gevraagd:

‘Wat vind je van Jezus, die wij de Messias noemen?’,

citeerde hij dit vers uit Lukas:

“Vader, vergeef het hun, zij weten niet wat ze doen”

Hij zei: dit is een echo van wat de Hogepriester op Grote Verzoendag zegt,

-de dag waarop het Kol Nidrei gezongen wordt-

de dag dat de priester pleit bij God voor een verward en zondig Israël.

Jezus was nooit grondiger Jood dan op dat moment

dat hij pleit voor de mensen om hem heen,

Juist vanwege hun onwetendheid.

Het was midden op de morgen dat Jezus laat zien dat Hij Hogepriester voor zijn mensen is.
Hogepriester aan het kruis.

En en het was nog eerder op de morgen dat we Hem als profeet in actie zien (28).

Even verlost van de last van het kruis,

Simon draagt het nu immers,

spreekt hij de vrouwen die langs de weg staan te huilen aan.

En waarschuwt hen.

‘Als ze dit met mij doen, het jonge, groene, levende hout,

moeten jullie je afvragen wat ze straks zullen doen met het dorre, droge hout.

De Joodse rebellen die met geweld Jeruzalem proberen te bevrijden.

Juist hun geweld zal een vreselijke reactie van de Romeinen oproepen.

Toestanden zo erg, dat je zou willen dat je dan geen kinderen had.”

Want dan kan hen tenminste niets overkomen.

En dat je zou willen dat je onder een berg zou kunnen verschuilen,

om toch maar veilig te zijn voor die gruwels van vijanden.’

Het dorre hout, de rebellen, zullen Jeruzalem niet kunnen verlossen met geweld.

Deze vreselijke toestanden hebben zich voorgedaan bij de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70, veertig jaar later.

En zo wordt duidelijk dat Jezus het koningschap op de kop zet.

Hij zegt eigenlijk: ‘deze wereld is niet met geweld bevrijden van het kwaad.’

Geweld zal alleen maar meer geweld oproepen.

En dat lost uiteindelijk niets op.

De Joodse rebellen die zich vaak messiassen noemen, maken het met hun gewelddadige optreden alleen maar erger.

Er is maar één manier om de zonde, het kwaad en de romeinse bezetting van dit volk de wereld uit te helpen.

Er is maar een manier om een einde aan onrecht, vervolging en terrorisme te maken.

Ook voor de machthebbers uit onze tijd.

En dat is dat ik, jullie echte Messias, het de wereld uitdraag.

En jullie het mij de wereld uit laten dragen,

Angstig, pijnlijk en weerloos, alles verdragend aan het kruis

Conclusie

Bewust weerloos zijn.

Dat is wat de Heer op die Goede Vrijdag deed.

Hij is geen machteloos slachtoffer zoals zoveel mensen in onze wereld, maar hij is bewust slachtoffer.

Hij láát zich kruisigen, omdat in die kleinheid, die dienstbaarheid, het grote geheim zit. Het geheim van 'de koning aan het kruis'

Het is op een Goede Vrijdag duizenden jaren later, hier,

dat wij opnieuw terugdenken aan die wonderlijke regeringsdag aan het kruis.

Toen de Heer Jezus, een bewust weerloos slachtoffer voor ons werd, om zo onze zonde, moeite en ellende de wereld uit de dragen.

En iedereen die dit wil te redden.

Laten wij dit erkennen, net zoals de moordenaar aan het kruis.

'Heer, ik ben zondig en ik heb verlossing nodig.

Denk aan mij wanneer U in uw koninkrijk komt.

Neem mijn lasten en draag ze voor mij.

Want ik kan dat niet.'

En later op deze avond gaan we in zijn voetspoor naar huis.

Bewust weerloos

Liever onrecht lijden dan onrecht doen.

Ons kruis achter zijn kruis aandragend.

In de stijl van onze Koning.

Amen.

(c) Wieb Dijksterhuis, maart 2016